

DEBRECZENI HIRLAP

Előfizetési árak: Egész évre 10 frt., félévre 5 frt., negyedévre 3 frt. 50 kr. egy hóra 1 frt.
Megjelenik mindennap, vasárnap kivételével.

Felelős szerkesztő
Ifj. Gily Ede.
Kiadó s laptulajdonos.
Kutasi Imre

Szerkesztőség: Nagy-Váradi-utca 2087. sz. Gáll-ház (emelet).
Kiadóhivatal: Nagy-Váradi-utca 2087. sz. Gáll-ház (földszint).
Hirdetések a legmértékeltőbb árszámítás mellett vétetnek fe-
Egyes szám 4 kr.

ad 191 Eln. B.
1896.

Ő Felsége a király nevében!

A debreczeni kir. törvényszék, mint sajtóbiróság Orosz István m.-pécsi lakos, községi jegyzőnek Sinay Károly, Vida Péter és Sass Antal m.-pécsi lakosok ellen rágalmazás és becsületsértés vétségei miatt folyamatba tett sajtóperében a megtartott nyilvános esküdszéki tárgyalás alapján következően

Itélt:

Sinay Károly vádlott az Orosz István sérelmére elkövetett, a B. T. K. 258. §-ba ütköző és a 259 §. szerint büntetendő sajtó utján elkövetett két rendbeli rágalmazás vétsége miatt a B. T. K. 96 és 97 §-ai alapján, de a 91 §-nak alkalmazásával, összbüntetésül az ítélet foganatba vételének napjától számítandó tizennégy (14) napi fogházra és a B. T. K. 102 §-a alapján huszonöt (25) és huszonöt (25) forint pénzbüntetésre ítéltetik.

Vida Péter vádlott a B. T. K. 258 és 259 §-ai szerint minősülő és büntetendő, ugyancsak az Orosz István sérelmére elkövetett egy rendbeli rágalmazás miatt a B. T. K. 92 §-nak alkalmazásával husz (20) forint pénz — mint fő — és öt (5) forint pénz, mint mellékbüntetésre ítéltetik.

A pénzbüntetések az 1892. XXVII. t.

czikkben meghatározott czélokra fordítandók, az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 15 nap alatt végrehajtás terhével fizetendő, a végrehajthatlanság esetén a B. T. K. 54. §-a alapján Sinay Károlylyal szemben további három [3] és három [3] napi, — Vida Péterrel szemben pedig kettő [2] és egy [1] napi fogházra lesznek átváltotatandók.

Mind a két vádlott egyetemleg köteleztetik az eddig felmerült 55 frt 08 kr. és a még netán felmerülő költségeket, — és fejenként a tartási költségeket az 1890. XLIII. t. cz. 9. §-ban megszabott feltételek mellett a kir. államkincstárnak megfizetni. — A magánvádló részére képviseleti díj czimén, az elítélt vádlottak ellenében összesen száz (100) forint állapittatik meg, a melyből Sinay Károly 70 frtot, Vida Péter pedig 30 frtot köteles 15 nap alatt végrehajtás terhével megfizetni.

A B. T. K. 277 §-ak végbekezdése értelmében elrendeltetik, hogy az ítélet, indokaival együtt a „Debreczen” és „Debreczeni Hirlap” czimű napi lapoknak az ítélet jogerőre emelkedése után megjelenő első száma elején az elítéltek költségére közzététessék.

Sass Antal vádlott az ellene emelt vád terhe alól felmentetik és ennek folytán Orosz István magánvádló köteleztetik 30 forintot védői díj czimén Sass Antalnak

15 nap alatt végrehajtás terhével megfizetni.

Indokok:

Az esküdtek 11—11 szavazattal 1—1 ellenében, Sinay Károly vádlottat két rendbeli rágalmazás vétsége miatt, — Vida Péter vádlottat pedig 9 szavazattal 3 ellenében egy rendbeli rágalmazás vétsége miatt vétkeseknek mondván ki, a felhívott törvényszakasok értelmében őket a törvényt alkalmazó bíróság az ítélet rendelkezéséhez képest találta elítélendőeknek.

A büntetés kiszabásánál Sinay Károlylyal szemben súlyosító körülménynek vétetett, hogy ő volt a közzétételnél a kezdeményező és hogy közhivatalnokot támadott meg; ellenben enyhítő körülményül vétetett vele szemben testi fogyatkozása s ebből származó ingerlékenysége, büntetlen előélete, valamint a panaszosnak irányában tanusított sértő magatartása, melyekre való tekintettel a bíróság a B. T. K. 91. §-át alkalmazandónak találta.

Vida Péterrel szemben súlyosító körülmények nem létében enyhítő körülményül vétetett büntetlen előélete, csekély társadalmi műveltsége és az, hogy a terhére rovott cselekmény elkövetésénél befolyásolva volt: a mely körülmények a B. T. K. 92 §-nak alkalmazását indokoltá tették.

A költségek és díjak megfizetésében való marasztalás az elítéltetés jogszerű

A DEBRECZENI HIRLAP TÁRCZÁJA.

MÁTRAALJI PIROS RÓZSA.*)

Mátraalji piros rózsá elvesztette a színét,
Mátraalji kis leánynak megbántották a szivét,
Mátraalji piros rózsá kivirul még nem egyszer,
De a kis lány bánatában meghal addig,
ezerszer.

Kikeletkor meg is huzzák Mátrában a harangot,
Kikeletkor temették el azt a szelid galambot,
Az a legény bus könnyével piros rózsát öntözött
Virradóra minden rózsá feketébe öltözött.

Dankó Pista.

Dankó Pista.

— A szegedi dalköltő, —

Két napja már, hogy Dankó Pista hegedűje Debreczenben szól. Gyönyörrel hallgatja a hangját mindenki, aki a zamatos magyar nótákat szép előadásban kedveli. Híres, nevezetes a Dankó Pista hegedűje. Arról híres, hogy ismeri és szereti a hangját az egész széles Magyarországon s arról nevezetes, hogy amikor sir, vele sir a gazdája is, amikor meg vigdanába csap át, kiderül a szegedi cigánypoéta borongósan komoly arca is, amely bizony nótá nélkül soha sem enged a komolyságból.

*) A geniális cigánypoétának Debreczeben írott és megzenésített legújabb nótája, melynek szövegét közlésre atengedte lapunknak.

Nóta nélkül Dankó Pista nem is él, csak vegetál. A nótá az ő örök szerelme, a nótá az ő boldogsága, minden gyönyörűsége. Valóságos fanatikus rajongással szereti a nótát és a zenét. S ez a szeretet tette hírnevéssé, naggyá, országszerető kedvelté Dankó Pistát.

Szegedről indult ki magyar szívvvel a baloldalában, magyar dallal az ajakán s magyar hegedűvel a kezében az országnak a töről metszett magyar dalok számára való meghódítására. Ezekon kívül nem vitt magával egyebet annál az alkotó geniálitásnál, amely a magyar dalköltő és zeneszerző nevét országosan ismertté tette.

Nehezen indult a Dankó Pista karrierje daczára fényes talentumának, mert van két alapos hibája, amelyet még máig sem tudott levétközni. Az egyik hiba valósággal tultengő szerénységében rejlik, a másik meg valódi bohémelkében, bolondos jó szívében gyökeredzik, amely már annyi galibát csinált neki. A két hiba közül a tulszerénység hátráltatta leggyakrabban Dankó Pistát, aki kevesebb szerénységgel már régen ott állhatna, ahova csak hosszú kitartó munkálkodás után jutott.

A szíve is nagyon érzékeny volt annak a fiúnak. Ha valaki megbántotta, vagy valami bánata támadt, úgy el tudott busulni, hogy még az ideáljáról, a nótáról is lemondott, nem egyszer oszlatva fel nagy fáradsággal és szorgalommal összetanított dalostársulatát.

Ilyenkor aztán hazament Szegedre — busulni. Szerencsére nem hagyta nyugodni a cigányvár. Megirt egy pár remek népdalt, muzsikát is csinált hozzá, újra összedte a társaságot és elindult megint.

Ahol egyszer Dankó Pista hegedűje

megszólalt, ahol egyszer a Dankó nóták zamatos szövege s minden chablontól elütő eredeti muzsikája megcsendült egy-egy magyarosan öltözött széphangu leány, vagy legény dalos ajkán, ott Dankó Pistát nem feledték el többé, nótáit játszották, énekeltek s várták, mikor hangzik fel újra egy igazi magyar szívből, egy valódi cigánytalentumtól fakadó ujjak magyar nótá.

Igy tett szert hírré, dicsőségre Dankó Pista nemcsak a saját hazájában, hanem Amerikában is ahol általános kedveltséget szerzett a magyar nótának s a honnan csak azért tért vissza, mert hazahuzta a szíve.

Sajátságos, érdekes megfigyelésre méltó talentum ez a Dankó Pista. Verset ír és zenét szeresz egyszerre akár melyik perczenben s akár milyen alkalomra.

Soha ki nem fogy, soha ki nem fárad, soha ki nem merül az ő megbecsülhetlen vénájá. Nemcsak a poetikus népdalokban kultivál a szegedi cigánypoéta talentuma, hanem ir alkalmi műdalokat is, amelyeknek mindig megvan a népies izük, magyaros zamatjuk s amelyekben igazi ötletek csillanak meg igen gyakran.

Élénk emlékezetemben van még az az eset, mikor Dankó Pista beleártotta magát a magasabb politikába a liberális egyházpolitikai javaslatok képviselőházi tárgyalásai alkalmából.

De a cigánypoéta itt sem maradt hűtlen a lantához, hanem versben, zenében és nótában politizált, megírván a Wekerle nótát, mely csakhamar országos hírnévre kelt. A Wekerle nótá szövegétől és dallamától visszhangzott az egész ország s lelkesen tapsoltak

következménye; az eljárási költségek ugyan egy ügyből folyólag merülvén fel, az elítelt vádlottak azoknak a megfizetésére egyetemleg voltak kötelezendők.

Az ítéletnek hírlapi közzététele az előterjesztett kérelem folytán volt a felhívott törvényszakaszk rendelkezéséhez képest elrendelendő és pedig mind a „Debreczen” mind a „Debreczeni Hírlap”-ban azért, mert a sértő cikkek mind a két hírlapban megjelentek, az ítélet pedig mintegy önálló egész, részletekben nem közölhető.

A sajtóeljárás tárgyában kibocsátott rendelet 71. §-át a fenforgó esetben a bíróság alkalmazhatónak nem találta.

A vád előterjesztésénél a B. T. K. 262. §-ára hivatkozás nem törtévé, az a büntetés kiszabásánál figyelembe vehető nem volt.

Sass Antal vádlottat az esküdtek 12. szavazattal nem vétkesnek nyilvánították, miért is őt a vád alól felmenteni és ennek folyományaképpen a magánvádlott a megállapított védői díj megfizetésére kötelezni kellett.

Kelt Debreczenben, a kir. törvényszék mint sajtóbíróságnak 1896. évi április hó 17-én tartott üléséből.

Igyártó Sándor elnök, Dr. Galánffy János jegyző.

A hivatalos másolat hitelül.

Debreczen, 1896. évi június 16.

Z a g y v a János
előadó.

4696. B.

1896.

Ő felsége a király nevében!

A magyar királyi Cúria!

az Orosz István mikes-pécsi községi jegyző magánvádló keresetere rágalmozás és becsületsértés vétsége miatt vádolt Sinay Károly, Vida Péter és Sass Antal el-

éljeneztek neki azok, akik magától Dankó Pistától hallhatták meg.

Fölmulhatatlan Dankó Pista a duhaj-nóták megzenésítésében. Az ő muzsikája mindig hű kifejezője a szövegnek. Betyárnótái s közük a Kanászóta, amelyet Debreczenben is bemutatott, páratlanok ebben a zsánerben. A beszélő szövegnél jobban, érzelmesebben, kifejezőbben beszél a zene.

Hihetetlennek látszik és mégis úgy van hogy ebben a komoly s többnyire kesergő szerelmet éneklő cigánypoétában nem ritkán megcsillan egy egészséges humoros ér, amelynek csillogását csak növeli az a természetadta naivság amely az éneklő magyar nép dalainak hű szövegezésében föltétlenül meg kell, hogy nyilatkozzék.

Bizonyítja ezt a Pokol nóta, amelyet Dankó Pista a körképről irt s amelyet nagy tetszés mellett ad első nálunk.

De hagyjuk énekelni a poétát, dolgozni a zeneirót s nézzük Dankó Pistában a hegedős cigányt, amint művészettel kezeli a vonót. A hegedős Dankóval szemben elfogult vagyok. Nem tudom más is úgy érez-e, mint én, de amikor Dankó Pista hegedüje hangját hallom, belesendül a szívembe minden öröme minden kérsere annak a négy húrnak. Gyönyörködöm ilyenkor csak, de nem kritizálok. Az igaz, hogy nem is volna kifogásolni valóm semmi, mert a hegedős Dankó érzelmetjes, mindenkor kifejező játékát csak élvezni lehet.

Mikor a geniális cigány hegedüsolót játszik, akkor nyilatkozik meg a legszembeötlőbb módon a zene iránti fanatikus rajongása. Lelkét önti a vonóba s a hegedü minden húrja megrezdül a szívében. Csak annyi érzelmmel, csak olyan szívvel, lehet úgy hegedülni mint Dankó Pista, amennyi érzelme, amilyen szíve neki van.

Dankó Pista tehetségeiről szólva, nem

len a debreczeni kir. törvényszék mint esküdtszéki bíróság előtt folyamatba tett, s ugyanott 1896. évi április hó 17-én megtartott nyilvános főtárgyalás alapján ad. 101. eln. sz. alatti ítélettel befejezett sajtóügyet Vida Péter másodrendű vádlottnak 1896. évi április hó 20-án 4862 sz. a. beadott és Sinay Károly elsőrendű vádlottnak a főtárgyaláson szóval bejelentett semmiségi panaszát folytán 1896. évi június hó 2-ik napján tartott nyilvános ülésében vizsgálat alá vevén, következő határozatot hozott:

A semmiségi panasz elvettetik.

I n d o k o k :

Vida Péter nem tett érdekeltségi kifogást a magánvádló erkölcsi tanui ellen Sinay Károly kifogásainak részbeni mellőzése miatt pedig jogorvoslattal nem élhet. (semm. pan. I. a) b) pont.)

A kir. törvényszék Vida Péter vádlottnak ama kérelmét, hogy vizsgálati valómása a szakértőnek kiadassék, törvényszerűen tagadta meg; mert ez a vádlott a főtárgyaláson jelen volt, tehát szóval kellett kérdéseit a szakértőhöz intézni, sőt emez engedélyvel ő élt is — (I c) II a) és c).

Annak a kérdésnek tisztába hozatalára, hogy a magánvádló ellen van-e fejelemi eljárás folyamatban? magánvádlónak felettes hatósága meghallgattatott; a végből tehát egy már a főtárgyalásról elbocsátott tanuknak újból idézése és kihallgatása fölöslegesnek mutatkozott (II b.)

A szerzőség az esküdtek eldöntése alá tartozó ténykedést képezvén, ennek érdemleges megoldása ellen semmiségi panasznak helye nincs (III. a.)

De nem vonható kétségbe a magánvádlónak vádjoga sem, mert Vida Péter

szabad megfelekedni társulatának a tagjairól sem, akik több kevesebb tehetséggel, de egyenlő egyszerűséggel és ambícióval segítik elő Dankó Pista diadalait a magyar dal és a sajátos magyar zene diadalát. Legrégibb tagja a társaságnak az öreg Csorba János, aki évek óta van Dankóval s kitartott mellette jó és balszerencsében egyaránt. Még mindig szép érczes baritonja van az öregnek, amely annyi éneklés után is teljesen élvezhető. Kiváló sajtósága Csorbának az előadási modor eredetisége és az elpusztíthatatlan kedély. A haja már erősen megsürkült, hanem a kedélye nem lehet idősebb tizenhét esztendősnél.

Kiválik a társulattól S. B e r c z i k Margit, akinek szépen csengő tiszta hangja és sok énektudása van. Méltó duettistája E r e z k ö v y Károly ez a tipikus cigányképű fiú, akinek a baritonja semmiféle hanglétrán meg nem retirál.

A tenorénekest, aki szintén már régen jár Dankóval, S á f r á n y Józsefet is külön ki kell emelni tisztacsengésű magas hangjáért.

A társaság többi tagjai is kivétel nélkül jól illeszkednek bele a keretbe s mindeniknek a hangján és modorán meglátszik a Dankó Pista iskolája.

Dankóék pénteken vesznek bucsut a debreczeni közönségtől, amely hamar megkedvelte őket s bizony hosszabban is szívesen hallgatná a Dankónótákat, de Pista szerényen mond elment a marasztaló szónak s azt hajtogatja, hogy most mennek, de majd visszatérnek újra.

Mire visszatérnek énekelni fogják szerte Debreczenben az idehozott és itt hagyott Dankónótákat és ez lesz Dankó Pista jó szívének az igaz öröme.

Ifj. Gily Ede.

közleménye utolsó két sorának tartalma valódiság eselén a magánvádlót közmegevetésnek tenné ki, ily esetben pedig a rágalmozás vétsége magánvádra üldözendő (III. b.)

Végül megjegyeztetik, hogy Sinay Károly elsőrendű vádlott a főárgyaláson bejelentett semmiségi panaszát az elj. szab. 86. és 89. §§. ellenére írásban be nem adván, tehát elintézés tárgyává tehető nem volt.

Budapest, 1896. évi június hó 2-án.
Czorda Bódog s. k. Dr. Székely Ferencz s. k. előadó.

(P. H.)

A hivatalos másolat hitelül.

Debreczen, 1899. június 16.

Z a g y v a I m r e,
előadó.

A tanácsok.

Debreczen, június 18.

(—s) A curia bíraskodásáról szóló s jelenleg tárgyalás alatt levő törvényjavaslat tulajdonképpen a harmadik e nembeli törvényhozási kísérlet, amennyiben ezt megelőzőleg már két korábbi hasonló javaslat volt a képviselőház asztalán, amelyek azonban az ellenzéki pártoknak megbutatniok sikerült. És most az ellenzéki pártok evvel a harmadik javaslattal szemben megint olyan magatartást tanúsítanak, amelynek félreismerhetetlen célja a javaslatnak zátonyra juttatása. Mert ennek a valóságát hiába igyekeznek az ellenzéki pártok látogatni, azok a módosítások, amelyeket ők a részletes tárgyalás folyamán előterjesztenek összeegyeztethetetlen ellenmondásban állanak avval az állásponttal, amelynél fogva a javaslatot általánosságban elfogadták, mert ezek a módosítások valósággal kivetkőztették volna a javaslatot eredeti jellegéből. Ezt persze ellenzéki pártok nem ismerik el, mert akkor önmagukat hazudtolnák meg miután, eredetileg ők sürgették a curiai bíraskodást, mint az u. n. garanciális reformjavaslatok legfontosabbját. — És nagyon is fennen hirdették, — hogy a Bánffy kormány nem hajlandó ennek a tárgyalásába bele menni, mert fél a tiszta választásoktól. Hiába tett báró Bánffy Dezső komoly ígéretet, hogy a javaslatot napirendre tűzeti, az ellenzéki Tamások egyszerűen azt valósolták, hogy ők nem hisznek az ígéret komolyságában.

S mikor elérkezett a tett ígéret beváltásának ideje és báró Bánffy Dezső az ellenzéki Tamások indokolatlan kételkedését csuffá tette, s mikor az ellenzéki pártoknak addigi magatartásuk egyetlen elfogadható következményeképpen a javaslat vagyis a kormány mellett kellett volna állást foglalniok, erre az igazságos és tárgyilagos lépésre az ellenzéki felfogás nem volt képes magát rászánni s azért csak látszólagosan pártolják az ellenzéki pártok a javaslatot, valósággal azonban minden lehető elkövetnek annak megbuktatására.

De nemcsak azt bizonyítja a tárgyalás alatt levő javaslat vitája, hogy az ellenzék legfőbb politikai célja minden áron és csakis az oppozíció csinálás, hanem azt is, hogy, míg a kormány az által, hogy e javaslatot, amelyet nem is ő terjesztett be, magáévá tette, bebizonyította, hogy nem irtózik attól, hogy a választások minden illetéktelen és törvénytelen befolyástól menten ejtessenek meg, addig az ellenzéki pártok az annyira sürgetett tiszta választások reformjától tagadhatatlanul félnek, mert különben nem akadékoskodnának annak megvalósításánál.

A
A
órákor t
lete ala
tovább
ügyi e
voltak,
Sándor
dása m
vetkező
kor is a
nek nap

A
visszaér
június
fogja ki
kihallg
ki Róm
A g l i
plébáni

Kö
kongru
delmek
összeír
pöki ka
közölag
natkozó
a kongr
878. eln
delet, n
kiadása
továbbá
nagyob
megáll
törvény
kat, tel
által be
talos bi
ják; ut
nézve i
bizottsá
tériumb
ügyben
danyha
böl áll
deledek
küldték
lati pél
lelkésze
mányol

M
fel a k
tria-Ma
hitelez
torium

A
tos kor
Ferenc
ráskod
sürgett
B
ban fel
ellen,
kérdés
cenzus
val vég
cenzus
pontja
esett.

U
(a kiki
Ügron
tik, ho
vannak
E
adócze
a míg

Politikai hírek.

A magyar delegáció nyilvános ülése.

A magyar delegáció tegnap délután 5 órakor tartotta meg Széll Kalmán elnöke alatt nyilvános ülését, mely alig tartott tovább fél óránál. Napirenden ugyanis a pénzügyi és zárszámadási bizottsági jelentések voltak, melyeket Szerb György, Teleki Sándor gróf és Hegedűs Sándor előadása mellett vita nélkül fogadtak el. A következő ülés holnapután, június 19. lesz, a mikor is a külügyi és hadügyi jelentések lesznek napirenden.

Agliárdi — kardinális.

A gliárdi nunczius Moszkvából Bécsbe visszaérkezett. A pápa Agliárdit június 22-iki konzisztóriumában kardinálissá fogja kinevezni. A király négy nappal utóbb kihallgatáson fogadja azt a pápai küldöttet, a ki Rómából elhozza a biretumot, a melyet Agliárdi a következő napon az udvari plébánia-templomban vesz át a királytól.

A kongrua.

Köztudomású dolog, hogy az 1888. évi kongrua-mozgalmak idején a lelkészi jövedelmek összeírására nézve kísérlet történt. Az összeírás azonban nem sikerült. Most a püspöki kar fölkérésére az összeírásokra vonatkozólag a kormány intézkedett. Az erre vonatkozó rendeleteket már kiadták. Nevezetesen a kongrua bizottság javaslata alapján készült 878. elnöki sz. a. kelt kultuszminiszteri rendelet, mely az alsó papság jövedelmének és kiadásainak összeírására vonatkozik, kiadott továbbá az 1252. eln. sz. a. kiadott rendelet a nagyobb egyházi javadalmak jövedelmeinek megállapítására nézve. Ezenkívül utasították a törvényhatóságokat, vizsábályozási társulatokat, telekkönyvi hatóságokat, hogy a lelkészek által bélyegmentes beadványokban kért hivatalos bizonylatokat záros határidő alatt kiadják; utasították a törvényhatóságokat arra nézve is, hogy a törvényhatósági főfelügyelő bizottságokat megalakítsák. A kultuszminisztériumban nagy tevékenységet fejtenek ki ez ügyben és szétküldötték tízezer példányban a bevalláshoz szükséges rovatos ívek-ből álló füzet is. A közeli napokban a rendeletek alapján készült mintabevallást is szétküldték, melynek az a célja, hogy gyakorlati példákban mutassa meg, hogyan kell a lelkészeknek a bevallást elkészíteniük és okmányokkal felszerelniük.

Külföld.

Szerb álmok.

Male belgrádi felhivatalos lap arra hívja fel a kormányt, hogy zárja el a határt Ausztria-Magyarország ellen és az osztrák-magyar hitelezőkkel szemben proklamálja a moratóriumot.

A képviselőház ülése.

Budapest, jun. 17.

A képviselőház mai ülése rendkívül fontos kormánynyilatkozattal kezdődött. Sima Ferenc adott rá alkalmat, a ki a kuriai bíráskodás ötletéből az adócenzenus leszállítását sürgette.

Bánffy Dezső b. miniszterelnök nyomban felelt erre a felszólalásra. Tiltakozott az ellen, hogy a választások feletti bíráskodás kérdésénél valaki a választói jogosultság adócenzenusát tárgyalja. És ezzel Sima indítványával végzett is, de reflektált még általában cenzus kérdésére és nyilatkozatának súlypontja az ezután következő kijelentésekre esett.

Utalt arra, hogy a nemzetiségi igazgatók (a kiknek soraiba legutóbb beállt Gabriel von Ugron is) uton-utfélen azt a rágalmat terjesztik, hogy a nemzetiségek Magyarországon elvannak nyomva.

Ezzel a rágalommal szemben a választói adócenzenus kérdésében úgy áll a dolog, hogy a mig magyar lakta vidéken 32 frtig emelke-

dik a választói jogosultságot adó cenzus, addig nemzetiségi vidéken lemegy 11 krajczárig. Ez általánosságban. De áll részletekben is. A magyar lakta vidékek határozottan hátrányban vannak az összes nemzetiségi vidékekkel szemben, a napnál világosabban bizonyítja, hogy a nemzetiségi igazgatóknak az adócenzenushoz fűzött rágalma rossz akaratu alaptalanság.

A kormány ennek tudatában komolyan foglalkozik a választási reform kérdéssel és erős elhatározása, hogy munkálataival minél hamarabb az országgyűlés elé lép. Természetes azonban, hogy egy-két hónap alatt nem történhetik meg. Sok fontos kérdéssel van ez az ügy összefüggésben és a kérdés nagy hordereje is megmagyarázza, ha a kormány felelőse tudatában és a konzekvenciákra való tekintettel alapos megfontolás után foglalja el végleges álláspontját.

Ismétli azonban, hogy ezekre a kijelentésekre szükség volt, mert lelketlen és hazug igazgatók folyik az adócenzenussal, a mely igazgatók hivatalos nyilatkozattal, hivatalos és egyébként is nyilvánvaló adatokkal szükségesnek tartotta megegyeztetni.

A Ház általános és élénk helyesléssel fogadta a miniszterelnöknek ezt a felszólalását. — Általános derűtséget keltett azonban hogy azután Ugron Gábor szólott s követelte a kilátásba helyezett reformot. Elfelelt azonban vezekelni: elfeledte bevallani, hogy a miniszterelnök adatai megegyeznek az ő multkori beszédével, a mely lelkiismeretlenül a nemzetiségek elnyomásáról zengett. Pedig bünbánó visszaszívásra a mainál kedvezőbb, de egyuttal követelőbb alkalom is aligha fog még valaha kínálkozni.

Sima Ferenc a miniszterelnök beszédének hatása alatt visszavonta indítványát, de aztán feleslegesen hangsúlyozta, hogy a miniszterelnök beszédét csak ígéretnek veszi.

Amire aztán Bánffy Dezső b. jogosult önértékeléssel jelentette ki, hogy másfél évi miniszterelnöksége alatt bizonyosságot tett ígéreteinek komolyságáról s így külön kautelák felállítását teljesen felesleges. Perczel Dezső belügyminiszter egyuttal tájékoztatta a Házat, hogy a reform érdekében serényen folyik a munka s remélhető, hogy a kérdés formába öntése nem fog sokáig késni. Mindamellett figyelembe ajánlja a sok nehézséget, a mivel e munkában meg kell birkóznia és ami késedelem mégis — tisztán tárgyi okok folytán — felmerül, az teljesen indokolt.

A Ház a felszólalások után a szakaszt változtatlanul megszavazta.

Élénkebb vita volt abban a kérdésben, amit az ellenzék indítványozott, hogy a jelöltek a választás előtt három nappal publikálják és hogy a bizalmi férfiak ne csak a kerületből való választó lehessenek.

Perczel Dezső belügyminiszternek könnyű volt ez indítványok tarthatatlanságát bebizonyítani. A törvényjavaslat előző szakaszai kimondják, hogy jelöltek a választás napján is el kell fogadni, tehát az indítvány túlhaladott álláspont. Hogy pedig bizalmi férfiakat csak a kerület választói közül lehessen kijelölni, ez olyan szükség, a melyről meggyőződött csak a legutóbbi választás lefolyása is. Polónyi Géza azért is helytelennek tartja a bizalmi férfiak ilyen megszorítását, mert az intelligencia mindenütt a szabadelvűpárt táborában van. Szentiványi Kálmán a vármegye területére akarja tágitani a javaslat intézkedésének körét.

Perczel Dezső az ellenzék megnyugtatóására akceptálta Szentiványi módosítását. Egyuttal aztán megköszönte Polónyi szives beismerését, hogy az intelligencia mindenütt a szabadelvűpárt táborához tartozik.

Dejzen erre a brilliáns visszavágásra lett szörnnyüködés! De legkivált háborgott Polónyi Géza, a kinek elszólása erre a visszavágásra okot adott. Mosakodott is, óriási hahotán kívül egyéb visszhangot azonban alig keltett.

Ezután megszakasztották a vitát és Szalay Károly beadta interpellációját a vallásalpok kezelésének ügyében.

Wlassics Gyula kultuszminiszter azonnal felelt. A moskóczi alapítványt, amely-

ről Szalay szólott, árlejtésen adták bérbe 500 forintért. A ki kivette a birtokot, hajlandó volt a bérletet időközben átadni egy régebbi és minden tekintetben megbízható bérlőnek — 520 frtért. A miniszter, a kinek kötelessége a jövedelmezőséget szem előtt tartani, természetesen, hogy az 520 frt bért készséggel fogadta. Ezt panasolja föl most Szalay, azonban a miniszter felelőse tudatában tovább is így fog eljárni.

A Ház a választ tudomásul vette.

Vidék.

— **Megölte a gyermekét.** Nádori István nagy-hortobágyi lakos, Váczi János birtokos tanyása, ma egy három napos kis gyermek holttestét vitte be a balmaz-ujvárosi hullaházba. A gyermek egyik tanyai cselédjük törvénytelen kis fia, a kinek születését a debreczeni állami anyakönyvi hivatalban éppen tegnap jelentették be. Az újszülöttet Nagy István névre írták be. A cseléd ma reggel azt állította, hogy a kis fia meghalt s így vitte el a hullát Nádori tanyás B.-Ujvárosra. Az előjáróságot azonnal értesítették az esetről mely intézkedett sürgősen, hogy a hullát megvizsgálják. Váratlan lett a halottkém vizsgálatának eredménye, mely a holttesten az erőszakos halál jeleit állapította meg. A csecsemő szája széle kékes fekete színű volt; a fejetején tenyérnyi nagyságu sárgás elszínesedést észlelt. Az előbbi jel fulladásra vagy erőszakos megfullasztásra vall, az utóbbi pedig óriási külső nyomásra mutat. Különben az egész hulla kinézése nagyon gyanusnak tűnik fel. Az esetről, mely minden bizonynyal a gyakorta regisztrált sötét bűnök egyikének ismétlődése azonnal sürgőnyileg értesítették a rendőrfőkapitányságot s még a délutáni postával az összes iratokat is átküldötték. A rendőrség az ügyet sürgős elintézés végett áttette a kir. ügyészséghez és intézkedett az iránt, hogy a kir. ügyészség határozatáig a gyermek hulláját ne temessék el.

— **Hangverseny Szoboszlón.** A szoboszlai dalárda folyó június 21-én a városi nagyerdőben hangversenyyel egybekötött táncmulatságot rendez. A rendezőség mindent elkövet, hogy a mulatság minél sikerültebb legyen.

— **Himlőoltások Biharmegyében.** Chyzer Kornél közegészségügyi m. tanácsos arról értesíti Biharmegye közönségét, hogy az 1895. évben az oltások száma 29,508 volt, ezek közül az újraoltások száma volt: 10,026. Ez oltások után eső illetmény 2546 frtbn állapított meg.

— **Külföldi hírlapírók Nagyváradon.** A nemzetközi sajtókongresszus alkalmával a világ minden részéből Budapestre érkezett külföldi hírlapírók meg akarják ismerni a magyarvidéki városokat is, hogy ne csak a magyarság ragyogó metropolisát hanem egész ország hű képét tudják festeni lapjaikban. A külföldi hírlapírói közül közülbelől huszon öten, javarészt francia és angol zszurnaliszták e hét folyamán az „Othon” elnöksége által megállapított terv szerint meglátogatják Nagyváradot is. Itt a város megtekintése után kirándulnak a Püspök fürdőbe és onnan visszatérve tovább utaznak Kolozsvárra. Érkezésük pontos idejét Rákosi Jenő, az „Othon” elnöke táviratilag fogja közölni a nagyváradai hírlapírókkal a kik a kedves vendégeket szívélyes fogadtatásban fogják részesíteni.

— **A Körös áldozata.** Nagyváradról írják: A Körös minden évben megköveteli a maga áldozatait. Tegnap délután Bali István polgári iskolai tanuló két társával, Csizsár Jenővel és Csirák Jánossal fürödni ment a Körös alsó folyására. A két fiu nem akart fürdeni, de Bali sokszoros hívásának végre is engedtek. A fiuk a vízbe mentek: Bali is ment pár lépést a folyóba, elvesztette a lábát alól a talajt s elmerült a habok között. Az életösztön azonban még akkor működött benne s önkéntelenül mentség után kapva, átkarolta Csizsár lábát s kevés híján őt is magával nem rántotta az örvénybe. Csizsár látva a veszedelmet, a part felé menekült, Bali magára hagyva. — A szerencsétlen fiu felett erre összecsapódtak a folyó hullámai és eltemették őt. — Hulláját később megtalálták.

Sajtó-kongresszus.

Budapest, június 17.

Kissé későn gyülekeztek ma a sajtó-kongresszus tagjai. A tegnapi nagyszerű sétahajózás kellemes izgalmait még virradat felé is ébren tartották a kongresszisták legnagyobb részét, úgy hogy a tagok az ülésre csak lassan gyülekeztek.

Az elnöki széket 10 órakor foglalta el a skandináv csoport. Elnök Boissenin volt. Mindjárt a tárgyalás elején Albert Bataille, a jeles francia hírlapíró, fontos dolgot pendített meg. A hírlapi tudósítások és cikkek jogvédelme iránt eddig nem történt semmi. Indítványozza, hogy már a legközelebbi kongresszus behatóan foglalkozzék ezzel a kérdéssel, amely igen fontos érdekét érinti a sajtónak.

A kérdést az állandó bizottsághoz tették át.

Azután megalakították a kongresszus nemzetközi bizottságát, amelybe minden nemzet 1000—1000 hírlapíró után egy-egy tagot küld ki. Az egyes csoportok külön választották meg küldötteiket.

A nemzetközi bizottság tagjai lettek: Németország: 3422 tag után: dr. Bierer, Schweitzer és Oesterrieth.

Ausztria és Magyarország: 1451 tag után: Singer Vilmos és Rákosi Jenő.

Belgium: (204 tag) A. Canter.
Spanyol: (300 tag) Alonzo de Berara.
Franciaország: (2113 tag) Helevar, Tannay és Bataille.

Németalföld: (300 tag) Boissevain Ch.
Olaszország: (820 tag) Torelli-Viollier.
Portugál: (115 tag) Magalhaes Lima.
Norvégia: M. O. Christofersen.
Svájc: (320 tag) M. J. Janson.
Svédország: (154 tag) Secretan M. A.

Azután az elnökséget a német csoport vette át és dr. Oesterrieth vezette az ülést.

Élénk vitát provokált Secretan svájci küldöttnek az az indítványa, hogy a központi bizottság központi titkári hivatalt szervezzen, állandó irodával és állandó székhellyel szembe az iránt a jövő kongresszusig előterjesztést tegyenek.

Az indítványt nem fogadta el a kongresszus.

A kongresszus legérdekesebb tárgya következett most: a jövő kongresszus helyének megválasztása, amely erős ütközetnek készült. Már napok óta csoportok alakultak, amelyek titokban tárgyalták a dolgot. Az egyik csoport Stockholmban, a másik Lisszabon érdekében bűzölködött és ismeretes volt, hogy az előbbieket a németek, az utóbbiak a francziák támogatására számítanak. Egy harmadik csoport Brüsszel mellett kardoskodott, amelynek szintén megvoltak a maga hívei:

Előbb dr. Schweitzer, majd dr. Winteritz indítványozta, hogy soron kívül vegyék elő ezt a kérdést. Az öreg Crosby vette át az elnöki széket s mellette jegyzőként Stuart kisasszony szerepelt. Pollák titkár felolvasta a stockholmiak rövid, lelkeshangú meghívóját. A portugálok személyesen adták elő részleteken megokolt meghívásukat, amelynek érdekében Baraza és Magalhaes Lima is felszóltak Brüsszelbe, a belga kormány nevében Rothier hívta meg a kongresszust.

A francia csoport magatartása ma megváltozott s egymásután szólaltak fel Stockholmban mellett Humbert képviselő, Lantier és Albert Bataille is, honvitársaik élénk helyeslése és viharos tapsai közt.

Csak Lepalletier Edmond szólt a francziák részéről Lisszabon mellett igen lelkes beszéddel.

Rákosi Viktor a magyar csoport nevében kijelenti, hogy ők szívesen elmennek Stockholmba is, Lisszabonba és Brüsszelbe is, ahogy a kongresszus határoz, de a szavazástól ezuttal tartózkodnak.

Lassanként igen hevessé vált a vita, s türelmetlenül kezdték kiáltani:

— Cloture! Cloture!

Végre Crosby elnök elrendelte a szavazást. Fölállással és kézzelével szavazták s a túlnyomó többség Stockholmban mellett állott föl.

Perczekig tartó taps után először Janson, majd Mittaglegger egyetemi tanár mondott köszönetet a kongresszusnak a meghívás elfogadásáért s mindkettőt biztosította a kongresszust a legnagyobb vendég szerepéről, a király, a város és az ország nevében.

Háromszoros hurrával fejezték ki köszönetüket a svédok a határozatért.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

"DEBRECZENI HIRLAP"

pártoktól és kormánytól egyaránt független politikai napilapra.

A Debreczeni Hírlap előfizetési ára:

Egész évre . . . . . 10 frt.
Fél évre . . . . . 5 frt.
Negyed évre . . . . . 2 frt 50 kr.

Előfizethető helyben a kiadóhivatalban Kutas Imre könyvnyomdájában, valamint Telegdi K. Lajos kereskedésében, vidéken pedig postánivatalok útján.

Kérjük azokat a t. cz. vidéki előfizetőket, kiknek előfizetésük június hó végével lejár, hogy azt minél előbb megújítani sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében fönnakadás történjenek

NAPI HIREK.

Debreczen, június 18.

Időjárás.

A központi meteorológiai intézetnek Debreczenbe küldött távirati jelentése szerint a következő időjárás várható:

— Június 18. —
— Változás nem várható. —

— Debreczen a közegészségügyi kongresszuson. Ma érkezett meg Debreczen város tanácsához a szeptember 13—16 ik napjain Budapesten megtartandó milléniumi közegészségügyi és orvosügyi kongresszusra szóló meghívás. A város a kongresszusra dr. Sárváry Gyula tiszti főorvost fogja kiküldeni.

— Az anyakönyvi hivatal segédsemmélyzete. A város legutóbbi közgyűlésén a belügyminiszter többszöri sürgetésére magára vállalta az önálló állami anyakönyvi hivatalnál alkalmazott segédsemmélyzet fizetésének fedezését. A belügyminiszter a vonatkozó közgyűlési határozatot tudomásul vette s ma leiratban értesítette a tanácsot, hogy az anyakönyvi kivonatokért szedendő díjakat a város házipénztárának átengedte.

— Tanácsülés. Debreczen város tanácsa ma délelőtt 10 órakor Simonffy Imre kir. tanácsos, polgármester elnöklete alatt rendezett ülést tartott, amelyen folyóügyeket intéztek el.

— Debreczeni lányok a kiállításon. E hó 28-án Kalocsai Róza igazgatónő vezetése alatt a debreczeni ev. ref. felsőbb leányiskola 25 növendéke randúl fel Budapestre, hogy az ezredéves országos kiállítást megtekintse. Az operaház, a népszínház és a budai színház igazgatósága mérsékelt áru jegyeket bocsájtott az igazgatónő rendelkezésére.

— Dankó Pista nótái. Megint zsúfolásig megtelt tegnap este az „Angol Királynő” szálloda udvarkertje elegáns közönséggel, amely lelkesen tapsolta Dankó Pistát s a czigányoátát meg megújuló lelkes óvációkban részesítette. Dankó Pista ma este még az „Angol Királynő”-ben játszik, hogy azok is meghallgathassák, akik már két este kiszorultak. Holnap este Budapestre a nagyérdemi „Dobos” pavillonban játszanak, amely sokkal nagyobb közönséget fogadhat be, mint az „Angol Királynő” udvarkertje. Az estély alkalmából a helyi vasút vonalán a legészéjjel közlekedni fognak. Az előadás a „Dobos”-ban este 8 órakor kezdődik.

— A város a Klapka szoborra. Komárom város országos adakozásból felállítja Klapka György szobrát 28000 frt költséggel. A szoboralap eddig 18000 frtot tesz ki, aminek közlésével Komárom város megkereste Debreczen közönségét, hogy a szoboralaphoz járuljon hozzá. Mint hírlik a tanács ötven forint megszavazását fogja javasolni a közgyűlésnek.

— Esküvő. Bán Lajos szegedi honvédszázados ma délelőtt kelt egybe Budaházy Endre állami anyakönyvvezető előtt özv. Moldoványi Ignáczné bájos és szeretetreméltó leányával, Ilonka kisasszonnyal. A frigyét K. Tóth Kálmán ev. ref. lelkész adta meg szép beszéd kíséretében. Tanúk voltak: Márk Endre ügyvéd és Schneller Károly honvédszázados; koszorú párok voltak: Moharossy Irén Moldoványi Nándorral és Schneller Irén Kerekes Zoltánnal.

— Guttenberg ünnepély. A debreczeni nyomdászegylet önképzőköre szép ünnepélyt rendez Guttenberg születésnapjának évfordulója alkalmából július hó 12-én este a Margit fürdő dísztermében. Az ünnep programja felolvasásból, zene és énekszámokból és műkedvelői előadásból fog állani. Somos Árpád fololvas Guttenbergéről, Somos Árpádné uépdalokat játszik czimbalmom, egy kvartett dalokat fog énekelni, az újságok belső dolgozóitársai pedig előadják Krémer Jenő rendezésével a Három Testőr második felvonását: amely a Vihar szerkesztőségében játszák. A szereposztás a következő. Rátky — Szüts Jenő; Pollacsek — Krémer Jenő; Hortovay — Bereczky Lajos; Kosniczky — Szathmáry Zoltán; Flóris báró — Lindenfeld Ede; Rigó — Löw József; Csernay — Mile Pál; Nagy János — Nagy József; Kovács — Popper Dezső. Pollacsek és Eliz szerepeire most kérnek fel két elismert kitűnő műkedvelőnőt. A hangverseny után táncz következik. A multság belépődíj nélkül családias jelleggel tartatik s azon csak meghívott vendégek vehetnek részt.

— Steinfeld Antal halála. Steinfeld Antal nagybirtokos, városi bizottsági tag — mint részvétellel értesülünk — tegnap végleggyengülésben elhunyt. Steinfeld Debreczen város egyik köztisztviselőjében álló férfinak volt. Debreczenben született 1818-ban. Tanulmányainak legnagyobb részét Debreczenben majd Budapesten végezte. Még ifju korában megválasztották a budapesti Hitelbank igazgatójának. Pár év múlva azonban ott hagyta a díszes állást s hazajött Debreczenbe, hogy beteg édesatyja mellett maradjon. Igazgatói tagja volt majdnem minden pénzügyintézetnek s a jelenben is tagja volt a város közig. bizottságának s a kir. törvényszék kereskedelmi ülnöke volt. Egész életében sok jótéményt gyakorolt, a szegényeknek nagy összegeket adományozott s azonkívül, hol humános cselekedetről volt szó, Steinfeld Antal soha sem maradt el. Nem nősült meg, egyedül állandó házi-orvosa társaságában élte le végnapjait Mintegy három hét óta betegeskedett s tegnap este 6 órakor csendesen elhunyt. Mint illetékes körben említik, Steinfeld Antal nagy összegre hagyott jótékony cselekedetekre, egyesületeknek s társulatoknak. A tiszteletreméltó agg ur halála az egész városban általános és mély részvételt keltett. Hozzá tartozói a halálesetről a következő gyászjelentést adták ki:

Steinfeld Mihály úgy a maga, mint családjá, közeli és távoli rokonai nevében fájó szívvel tudatja szeretett nagybátyjának Steinfeld Antalnak, Debreczen szab. kir. város közig. biz. tagjának, a 21-ik izr. egyházkerület tiszteletbeli elnökének, a debreczeni kir. törvényszék kereskedelmi ülnökének folyó hó 17-én, életének 78-ik évében, végkimerülés

folytán bekövetkezett gyászos elhunytát. A megboldogult hült tetemei f. hó 19-én, pénteken délelőtt 10 órakor, az izr. egyház szertartásai szerint, a piacz-utczaf 1901. számú háznál tartandó gyászistenisztelet után, az izr. sirkertben a családi sírhelyen tétetnek örök nyugalomra. Debreczen, 1896. június hó 17. Béke hamvaira!

— **Tartalékos katonák kerékpáron.** A hadügyminiszter már kibocsajtotta az őszi hadgyakorlatokra vonatkozó rendeletét, mely a katonai kerékpárosoknak fegyvergyakorlatra való behívása tárgyában intézkedik. A hadügyminiszter elrendeli, hogy mindama tartalékos tisztek és altisztek, kik mint „kerékpárosok vannak” vannak létszámon vezetve, a gyalog- és vadászrezdek és vadászszázaljak parancsnokságai által fegyvergyakorlatokra behívassanak. A behívott kerékpárosok épen úgy mint a mult évben saját gépeiket tartoznak elhozni és ezért 20 forint kárpótlást kapnak. A katonai kincstár azonkívül még minden kárt megtérít, mely a gépeken a szolgálatban való használat alatt történt. A közös hadügyminiszter azonkívül még felszólítja a nevezett csapattestek parancsnokságait, hogy az összes a takarékos állományban lévő tisztek és altisztekről, kik a kerékpározásban jártasak, július 1-ig a hadtestparancsnokságoknak egy beadványt nyújtsanak be, melyek viszont július 10-ikéig a hadügyminiszternek tartoznak jelentést tenni.

— **Elpáholtroubadour.** Még nem vezett ki a troubadourok nemes fajtája. Talán azért mert a gázvilágításban jól esik a szívnek telmelegedni, jobban mint a holdfény hűtő fénye mellett. Pedig nálunk tudvalevőleg a gázvilágítás mellett alusznak az emberek. Már mint akik alusznak. Mert vannak olyanok akik vallják ugyan, hogy „képeddel aluszom el”, de csak reggel felé, addig pedig ábrándozik az imádott ablaka alatt és ad szerenádokat. Nagyön érdekes, hogyan adnak némelyek szerenádokat. Például egy fenegyerek így tett. Oda ment a leányzó ablaka alá és egyik kezét mellére szorította, a másikat ég felé, az az a leányzó ablaka felé emelte és azt a híres mondást: *Bátki Teresi! Bátki Teresi!* stb. így variálta: — *Ó te szőke boszorkány megmutatom neked hogy én leszek a lovagod, nem más. Ez csütörtökön történt. — Bátki Teresi gondolkodóba esett és másnap üzent valamit a — t r o u b a d o u r n a k. —* A szerelmes pénteken este megint megjelent az ablak alatt. Itt meg ő esett gondolkodóba. Azon törte a fejét, hogy vajjon zeneszerszámok híjján, hogy vonhatja magára Bátki Teresi figyelmét. Tudott tanácsot. Lehajolt a földre, követ fogott a kezébe és molldurban az imádott ablakához hajította. Az ablak zörrent-csörrent, mint valami Wagner-muzsika. Szombaton este megint ott volt. De már akkor ott lesett rá két másik zeneenthusiasta is és ezek a Ständchent andante úgy kikalimpálták botjaikkal a hátán, hogy bizony belenyekkent. A muzsikáló urfit vizes lepedőben vitték haza. A szerenád folytatása a törvényszék előtt lesz.

— **Uj altiszt.** A debreczeni kir. főügyészség vezetője B a g o s i Imre nagyváradi kir. törvényszéki fogházőrmestert a megállapított fizetési osztály legalsó fokozatára altisztté nevezte ki.

— **Zár alá helyezett községek.** Mint a mezőrendőrségi kapitányságtól vesszük a hirt H.-Pályi, M.-Pályi és Vértes községek az ott fellépett sertésvész miatt a mai napon zár alá helyeztettek.

— **Uj kanásznóta.** D a n k ó Pista pénteki estéjének érdekes száma lesz az új kanásznóta, amelynek szövegét G á r d o n y i Géza irta Göre Gábor bíró észjárása szerint: Zenét az új kanásznótahoz D a n k ó Pista irt. Szövege a következő:

Bús az magyarnak élete,
Busabb mint az fülemüle,
Mert ha nem vész feleségöt,
Ki főzi mög a zebédöt.
Ha pedig mö házasodik
Attul rögvest szaporodik,

Lám én is mög házasodtam.
Attul mög is szaporodtam
Szaporodtam kopaszodtam
Derékig mög kopaszodtam.

Én Istenöm agy kögyelmet,
Az gyerekhő jövedelmet,
Krumplit, buzát, tököt, babot
Hizott gyesznot, ötöt hatot
Akkor bizony azt se bánom,
Ha az nyolczadikat látom,
Az velágnak fittyet hányok
Hasolló lyókat kívánok,
Az világnak fittyet hányok
Hasolló lyókat kívánok.

— **Eladó bor.** Kötűnő minőségű tisztán kezelt valódi martinkai, valamint jó kerti bor eladó. Értekezhetni a tulajdonosnál n. csapó u. 327 sz. a.

Rendőri hírek.

Kánikula előtt.

(Saison vers.)

Lapok szentje, szent Ugorka, üdvözöljük jötőt,
Ha kiszárad lapunk torka, kéjjel issza levedet.
Honleány ki ikreket szül és magát jól érezi;
Krokodilus, amely hozzánk kiállítást jön nézni;
Vad oláh ki sértett zászlót, száztíz éves vén anyó
Meg hogy valahol a csángók látták, hogy esik a hó.

Mind ebből bőven lesz részed Olvasó
Hát bölcsen tész
Ha megbékülsz eleve,
Mert amikor nincs champagner
Aztán szomjas is az ember,
Jó az ugorka leve.

Lapunk szép s jó olvasói rendőri hir sem akad,
Börtön kulcsár bátran alhat, hosszú, édes álmokat.

Nincsen rabló, részeg ember; Basahalmán innen és tul,
Csolnakázó tó vizébe senki fia bele nem hull,
Bele nem ful.

A csicsogó tája csendes
Az utcákon minden rendes
A riporter szomorun jár
Sziye, lelke bár nagyon fáj,
Hirre szomjas bár a torka
Egyet sem kap mert hiába
Érik, sárgul az u b o r k a.

? **Amazonok harcza.** H a g y m á s i Jánosné és P i p ó Istvánné egymás mellett áruktak a ruca soron. Valami miatt összevesztek ma délelőtt s Hagymásiné úgy vágott egy pár ruczát Pipónéhoz mérgében, hogy annak elfuladt a lélekzete egy kis időre, de az egyik ruczái meg örökre. Ezen azután még jobban dühbe jött Hagymásiné, miután a ruca kimult a miatt is érzékeny kárt szenvedett, most már vetemens erővel és ököllel tört neki Pipónénak, elszakasztván annak főre való kendőjét. Mikor a rendőr a zajra oda ment hozzájuk, a két asszony kijelentette a rendőrnek, hogy most már kvittek lévén, nem tesznek egymásnak és egymásban több kárt.

A század végén.

Ne becsméljétek ezt a haldokló századot s ne csináljatok a szeretet hiányának vádjából disztelen szemfedőt, utolsó, bágyadt sugarakat vető, vonagló arczatára. — Szünjék panaszhangja úgy azoknak, kik csak a mult nagyobbra becsülésének általános érzetéből táplálkoznak, mint a történelmi képek szemléletétől elkáprázott szemü jóslóknak, kik a század végét az önzés, érdekhajászat, közés magán-erkölcs satnyulása s a szeretet trónvesztése korszakának nevezik.

Mert hangozzék bár dicsően a marathoni győzelem híradásainak kúrtharsogása, töltsenek el bár bámulattal bennünket Róma, Nagy Károly, Napoleon daliáinak világrendítő csatái s

az emberiség egyes korszakainak nagyszerű eseményei; mindezeknek ismeretéből és tudatából épp úgy nem meritnetünk argementumot arra, hogy e század végének emberisége kevesebbre becsülte az emberiség létezése óta trónján ülő szeretet a letűnt századoknál, mint a hogyan nem meritetünk abból a csalfa képzeletből, hogy az emberiség aranykorát a multban véltük már letűnni.

Mily silány az a néhány kötet melyben megírva vannak az emberiség multjának történetei, még sejtelmünk sem lehet ezekből a való élet színezetét alkotó mindennapi élet történeteiről. A századoknak jellemvonását nemcsak a királyok élményei, nemcsak a csaták szerencsés, vagy balfordulatai, vagy a miniszterek megbuktatására irányuló eselszövények, hanem és főleg a nagy tömeget alkotó egyesek magánéletét átható szellem, a sziveket és elméket átható érzés és gondolkodás mivolta jellemzi. Minden egyéb csak erre való vonatkozásában lehet jellemző. Hogyan lehetne e részben t ö k é l e t e s igazságot tenni az elsőségért vetekedő századok sorrendjében, a történelem tanításából, vagy a multba visszavágyó ösztön ujmutatására.

Nem nehéz kimutatni, hogy egyik században nagyobb volt a politikai szabadság, mint a másikban, hogy az egyik század gazdagabb volt világra szóló eseményekben, művészi alkotásokban, szerenlést felfedezésekben, a másiknál. De olyan történetíró el nem képzelhető, aki képes volna meghatározni, hogy mely században törölt le a szeretet több könyvet, mely században volt az ő uralkodása szilárdabb itt a földön, mely században vett jobban erőt az őt környező ellenségek hatalmán és fondorlatain?

Ha mégis akadna ilyen tüneményes meseter, mi akkor sem félténők századunkat s meg vagyunk győződve, hogy a mérleg nem az ő rovására billenne.

Bebizonyosodnék, hogy e század és e század vége emberiségének szeretete csudálatos dolgokat művelt és művel és hogy ámbár amíg az emberiség élni akar, mindig önzés lesz a cselekvéseinek alapja, az emberiség az egymással küzdő érdekek egyensúlyának oly szelid u r a l m á t hozta létre e század végén, — mely dalra és dicsőítésre érdemes.

A—d.

Különfélék.

+ **Érettségiző kisasszony.** Ritkaságszámba megy nálunk még a legutóbbi Wlassits-féle reform után is, ha egy-egy fiatal nő a tudományos pályára szánja magát, nem riadva vissza az eléje tornyosuló nehézségektől. Ezért emlékezünk meg Tedeschi Borbála kisasszonyról, a ki a temesvári főreáliskolában tett érettségit. A kisasszony annyira kitűnt szabatos feleleteivel, hogy a vizsgálóbizottság egyhangulag jelesen érettnak nyilvánította.

+ **A ravazdi kincs.** A minap Ravazd györmegyei községben Varga jómodu gazdához beállított két ösmeretlen parasztember. Elmondták neki, hogy megálmodták, hogy az ő telkén rengeteg kincs, merő szinarany van elásva. Varga nagy örömmel fogadta a hirt, a két álomlátó pedig megcsinálta a tervet a kincs kiásására nézve: Heted napra újra eljövünk, akkorra készítsen elő gazduram annyi viaszgyertyát, ahányan vannak, két sonkát, két kenyert és egy félakó bort, mert fárasztó lesz az éji munka, megéhezünk, elfáradunk, pedig reggelre készen kell lennünk a munkával, hogy el ne vegye tőlünk a kincset a szolgál-

biró. Mert ha észreveszi, elveszi. Varga jól megvendégelte látogatóit, a kik tőle fontos titkolódzással elbucuztak. Heted napra délután meg is jött a két vendég egy rakás szerszámmal. Áldomást ittak, azután, — beesteledvén az idő — fölkészültek a kincsásásra. Előbb azonban az e czélra vásárolt szerszámokért Vargától 25 forintot kértek. Varga kifizette és odaadta nekik a sonkát, kenyeret bort is. A két kincsásó egy-egy viaszgyertyát nyomott Vargák kezébe, letérdeltette őket meghagyta nekik, hogy addig, míg ők vissza jönnek, imádkozzanak. De ne mozduljanak el helyükről, a míg a gyertyák égnek, mert akkor a kincs egyszerre besülyed a földbe. Vargák gyertyákkal a kezükben térdelve imádkoztak, a két kincsásó pedig elment kincset ásni. Éjfél után az öreg Varga kezében kialudt a gyertya, tehát már fölkelhetett. Fölkelt s kerest: ki kezdte az udvaron, a kertben a kincsésőket, de — nem találta sehol. Most a rendőrség nyomozza őket.

+ **Összedőlt templom.** Balaton-Eredicsen az épülőfélben levő templom összedőlt. — A templom a melyet L a s z k a i keszthelyi építómester épít, annyira elkészült már, hogy az ácsok a tetőzetet dolgozhattak. Mikor a torony tetőzetén dolgoztak, egy kőmives inas föl kiáltott hozzájuk:

— Dől a torony!

A pallér is észrevette a veszedelmet s rögtön leparancsolta az ácsokat; alig értek azonban le, a torony s vele együtt az egész templom nagy robajjal összeomlott. Emberélet nem esett áldozatul; a vizsgálatot megindították.

+ **Öngyilkosság.** Orbán Mihály, szemérmes lakos abban a reményben házasodott meg, hogy a régi bajtól-gondtól fog megszabadulni. Ezt a gondatlan jóvendőt azonban nem találta meg; mert daczára annak a természet-szerűleg a nagy korkülönbség miatt áldozatképen beszámítás alá jöhető körülménynek, hogy élete párjával magánál kétszerre idősebb feleséget választott: nem részesült az ő nemes önfeláldozása kellő méltatásban az asszony részéről. S mikor tudomására jutott a 34 éves férfinak, hogy az asszony kitéstálta a jó módból őt, a nagy lelkü férjet: gyilkos fegyvert ragadt maga ellen s a bordái közé szalasztott golyóval lett lakója a vármegyei kórháznak, a hol élet és halál között szenved a sebzett test és a csalódott lélek.

Egyről-másról.

Fehér koszoru.

Irta: Bob.

A fiu azt hitte, hogy nem tud már szeretni és olyan volt, mint egy kiszáradt fiatal fa. Korán beleszóppent az élet viharába és nagyon sokszor két kézzel üritette az örömköserlegét.

Lassankint valami tompa fásultság fogta el, nevelésének tünt fel előtte az egész élet, a viselkedése is olyan lett, mint egy ezinikusé, kopott, foltos ruhában járt, nem törődött magával és kerülte az embereket.

Erősen meg volt róla győződve, hogy az asszony nép csak az emberiség megrontására van teremtve és ebben a tudatban folyton növekedett, mert keserű tapasztalatok árán jutott hozzá. Néha csupa léhaskodásból apróbb viszonyokba kezdett, de rájok unt, mielőtt még ölébe hullott volna a gyümölcs.

A lelki elfásultság pedig folyton növekedett benne. Már nem is mertek nők társaságába vinni, mert gorombaságokat mondott minden asszonynak. Ő maga érezte azt, hogy ez mekkora istenverés rajta, de bármint erőlködött is, nem volt képes kiszakítani magát a rezignációból.

Ebben az állapotban találkozott egy leánnyal, a ki pedig nem volt sem szebb, sem okosabb, mint a többi, de a ki mégis hatással volt rá.

Talán megértette ezt az önmagával hasonlított kedélyt és úgy tudott vele bánni, hogy lebilincselje, vagy a hangjában volt valami szelidség, nem tudom, csak hogy a fiu egészen megváltozott.

A fásultsága hirtelen elmúlt és merengő, szentimentális lett; néha oda adta a verseit a

leánnyal, a ki szívesen olvasgatott belőlük, a mi egy-egy pillanatra olyan jól eső érzést támasztott a fiuban.

Ha a tavaszi estéken néha sétálgattak, akkor is szentimentális volt. A cigány zenén pedig úgy elérékenyedett, hogy pillanatokig szóhoz sem tudott jutni. De a lányt sehogyszem volt képes kiismerni. — Mikor szomorú dolgokról beszélt neki, a lány is szomorú lett, ha az udvarlót említette fel, a lány fitymálva szólt rólok s néha-néha egy-egy dicséret szót is eresztett meg róla, a szomorú poétáról.

Hányszor volt már azon a ponton, hogy véget vet a bizonytalanságnak, de nem volt ereje megkérdezni a lányt, hogy mit is érez tulajdonképpen iránta?

Izonyu tépelődéseken ment át s az esteli séták alkalmával mindinkább kisebb lett a bátorsága, hanem a helyet sokat beszélt a halálról.

Egyszer fogadtak valami csekélység miatt. A fiu azt kötötte ki magának, hogy ha ő lesz a nyertes, tegyen majd a lány egy koszorút a sirjára.

A kicsike el sem komolyodott, hanem ugyanazzal a könnyed nevetéssel mondta:

— Azt nem teszem meg.

— Sajnálja talán tőlem?

— Nem sajnálom, hanem még sem teszem meg, mert magának nem szabad meghalnia.

— Az magát érdeklí legkevésbé, ha én megakarok halni, nem áll semmi az utamban, nem sirat meg senki egy ilyen igénytelen pontot, mint a milyen én vagyok.

— Ki tudja!

— Én magam érzem és éppen azért is szeretnék meghalni, mert külön állanék a téren is. A koldust kikiséri a temetőig a kutyája, de engem még az is megvetne.

A női szívek kitanulhatatlanok. A lány is egykedvűen mondta:

— Hát haljon meg, bánom is én, ha olyan nagyon kívánja a halált.

Többet nem is beszéltek erről, de kevesebbet is találkoztak. A fiu megint magába mélyedt, komorabb lett va lamivel, a lány pedig megmaradt pajkosnak.

Mikor legközelebb megint találkoztak, a fiu szenvedélyesen ragadta meg a lány kezét és öszszecsókolta. — A kicsike talán éppen rossz kedvében volt, kissé haragosan kiáltott rá:

— Megbolondult! és kiszakította kezét.

Halálos sápadtan fordult a lány felé.

— Igaza van kisasszony, nem cselekedtem helyesen, kissé bolond vagyok, de teljes elégtételt adok önnek.

Azt hiszem meg lesz vele elégedve.

Másnap már elsrathatták a „bolondot”, aki még a halál megválasztásában is különcködött. Ha novellában mondanák el az esetet, azt mondanák rá, hogy valami feleségizott fantázia szüleménye, pedig nem az, hanem szomorú valóság.

Telehordatta a szobáját virággal, hosszú sorban állottak egymás mellett az orchideák, mindmegannyi veszélyes méreg, ő pedig ott feküdt összeszorított ajakkal, imára kulcsolt kézzel az ágyán; az arca valamivel halványabb volt, mint életben, a homlokán pedig kisimult az a komor ráncz, amely máskor mindig ott borult.

Mikorra észrevették, már merev lett, úgy halt meg, mint egy középkori romantikus leány, nem is szenvedett, csak álmodozva egy kis kaczer teremtésről ment át lelke a másvilágba.

A fehér koszoru pedig ott pompázott a koporsóján a ki küldte, az talán el is felejtette egy hét múlva, hogy volt egyszer egyábrándos halavány poéta.

Mozaik.

× **Érdekes felfedezés.** Ohio államban az arháológiai társaság két óre rendkívül érdekes felfedezést tett. A hivatalnokok ugyanis állításuk szerint egy történet előtti emberfaj maradványaira akadtak. A felfedezésnek tudományos körökben nagy fontosságot tulajdoni-

tanak, mivel a csontvázak egy sajátos népfaj typusát mutatják, a mely történetelőtti időkben e földrészen lakott. A maradványból ítélve az ős lakóknak sokkal kisebb és alacsonyabb testalkata kellett hogy legyen a mostani embernél. A koponya vastagabb, mint az aethiopiai fajé, előreálló pofacsontokat, pompás fogakat, és rendhivül kicsiny agyvelőgödröket tüntet fel. Ebben és számos e környéken felkutatott sirban nagy mennyiségű könyilhegyet és késeket találtak.

Téli erdő
Csöndes erdő
Lombjavesztett.
Hangtalan
Télnek álma
Télnek átka
Tél fuvalma
Rajta van.
Mégis képe
Csupa béke
Ugy megnyugszik
Rajt a szem
Kódnomálya
Méla árnya
Édes enyhét
Ad nekem.

Künn morajlik
Forr az élet
Váltva adva
Üdvre kint
Itt ellankad
A mi zajlott
Odszint.

S mint egy fátyol
Eltakarva
A mi lázong
A mi fáj,
Száll szívemre
Ez az enyhe
Ez az édes
Kódnomály.

(Kozma Andor „lonka.”)

A jól végzett munka édes tudata a kedély harmóniájának legelső zeneművésze.

Tökéletlenség a munkában, tökéletlenség a kedélyekben.

Világlátott ember.

Utazó: Oh, ismerem az egész világot. Voltam Oroszországban, Spanyolországban, Svédországban, Olaszországban, Angliában, Abessziniában, Palesztinában, Tibetben, Algiriában.

Utítárs: Hiszen akkor jól ismerheti a geografiát.

Utazó: Hogyne, épen tavaly jártam ott egy hétig.

Közgazdaság.

Budapesti gabonatözsde.

Debreczen, június 18.

Készáru változatlan.

Őszi buza . . . . . 6.62 - 6.63.

Tavaszi buza . . . . . — — —

Őszi rozs . . . . . 5.57 - 5.58.

Tavaszi rozs . . . . . — — —

Őszi zab . . . . . 5.43 - 5.45.

Tavaszi zab . . . . . — — —

Julius aug. tengeri ha-

áridőre . . . . . 4.04 - 4.06.

Sertéspiacz. Budapest-Kőbánya

1895. június 18.

M a g y a r e l s ő r e n d ű Öreg nehéz, páronkint 400 klgron felüli sulyban (56 — krtól 57 krig. Öreg közép (páronkint 300 — 400 kgr. sulyban) — 54 — krtól 57 — krig. Fialal nehéz (páron — 320 klgron felüli sulyban) — 54 krtól 55 — krig. Fialal közép (páronkint 251 — 320 klgr. sulyban) — 54 krtól 55 — krig. Fialal könnyű (páronkint 250 klgrig terjedő sulyban) — — krtól — — krig. II. M a g y a r s z e d e t t: Nehéz (páronkint 280 klgron felüli sulyban) — — krtól — — krig. Közép (páronként 220 — 280 kgr. sulyból) — — krt — — krig. Könnyű páronkint 220 klgrig terjedő sulyban — — krtól — — krig. III. S z e r b i a i: Nehéz (páronkint 260 klgr. felüli sulyban) — 56 krtól — 57 — krig. Közép (páronkint 220 — 260 klgr. sulyban) — 56 — krtól 57 — krig. Könnyű (páronkint 220 klgrig terjedő sulyban) — 55 — krtól 56 krig.

Sertés létszám: 1896. évi június hó 15. napján volt készletben 8880 darab 1896. évi június hó 16. napján felhajtattott 07 drb. 1896. június hó 16. napján elszállított 07 drb. 1896. június hó 17. napjára maradt készletben 8873 drb. Hízottsertés forgalom változatlan.

CSARNOK.

A kintorna.

Irtá: Francois Coppée.

Hallja Nagysád, mit játszik a rozoga kintorna e ködös novemberi est alkonyán. Egy régi polkát, melynek rhytmusára ön tánczolt, mikor még csak tizenhét éves volt. Az ám — sápadt két bársony kaputos nagysád — más idők jártak még akkor mint most midőn unottan tologatja harmadik kisedének kocsiját a boulevardok lomtalan platánfái alatt.

Minő bájos volt ön akkor, mikor ez a régi polka volt még divatban és minden füzérkén azt tánczolták. Minő eszményi szép tavaszi hajnal megtestesülése volt Ön akkor, üde harmatos arcának klaszikus orvájával és gyönyörű dus, hullámos arany hajával, mely második gyermeke születése óta hulladozni kezd.

Vagyontalan!... Sajnos — vagyontalan volt. Hogy is lehetne ez másképp, hisz ön egyszerű munkás, becsületes irodafőnök lánya volt, neve mellé feljebbvalói mindig ezt a megjegyzést tették: szerény, derék hivatalnok, szakmájában nagyon ügyes. És ha szegény önt balba kisérte, nem mert leülni a whist-asztalhoz, hol tíz sousba játszottak és minden perczen ijedten kapott mellényzsebéhez, vajjon benne van-e még a három frank, a mi a kocsipénzre kell.

Vagyontalan. De a tükrök azt suttozták, hogy nincs is vagyona szüksége, valahányszor édes atyja karján belépett a bálterembe és sugárzó szépségű arca úgy ragyogott mint a nap az alkonyi biborfellegek rózsa fényében. Ki sejtette volna, hogy az édes anyja azért maradt otthon, mert nincs béli ruhája és hogy ön otthon az ebédli asztalon vasalta ki alsó szoknyáját és saját hófehér ujjacskáival szabta ki és varrta meg a béli ruháját? Honnan tudtuk volna, hogy ujjahegyei össze vannak szurkálva hisz könyökig érő keztyük fődtek kacsóit.

Hallgassa csak, nagysád, ezt a régi polkát, melyet a nyögdecselő kintorna játszik a novemberi alkonyat fakó homályában.

Ezt a polkát — ugyanezt — tánczolta ön gyakran azzal a délczeg apolloarczu, barna férfival, kinek arczához olyan jól festet divatos szabású frakkja és kinek oly eslegans volt a fellépése. Almaiban csak a keresztnevéen szólította és ha ő tánczra kérte önt, az ön hangja reszketett, mikor a szokásos „Oh kérem“-et rebegte és keze is remegett, midőn erős karjain nyugodott. Mert ő grófi sarj volt, a ki már párbajozott is.

Oh, hogy röpült tova hozzásimulva, és minő lázas izgatottság forrt ereiben, ha a szünetekben pihegő kabbellal, boldog mosolylyal sétált föl és alá oldalán és ő felvetette szemét és égő tekintetével kereste az ön arcát. És ha aztán halkán szívéhez szóló hangon suttozott valami édes bókot a fülébe, hogy dobogott a szívekeje lázas kéjes remegő boldogságban.

De sajnos, a délczeg ifju étvágya nem volt olyan természetű, hogy soká tudott volna olyan multságokban gyönyörködni, a hol mandulatejjel és limonádéval kínálták meg a vendéget. Máshová kezdett hát járni és ugye bevallja, hogy fájdalommal nélkülözöte jelenlétét, habár akkor nem akarta bevallani? Így mult el két-három, négy-öt év ön nem vette többé magára azt a szép hajnal-felhőrszasszin ruháját, mert nem festett már jól halvány arcához és a házi multságokon még mindig a régi polkát játszották.

Végre bele kellett törödni a viszonyokba és arra fanyalodott, hogy elmenjen ahhoz a félénk, hallgatag fiatal emberhez, ki olyan

szíves volt, hogy mindig tánczra kérte fel a kissé vénecke, nem valami különös telt idomu kisasszonyt. A régi jó időkben gyakran megfedkezett róla, hogy vele foglalkozott a négyeseken, habár ő hűségesen beírta nevét az ön tánczrendjébe. Ilyenkor utólag meg is sajnálta őt, no vallja be hát azt is — azt a szegény Gyula urfit, a maga örökké tulkevényített, fehér nyakkendőjével és gumival tisztított keztyüivel. És ime ön most mégis hozzá ment és nem is cselekedett rosszul, mert ő szorgalmas hivatalnok és jó családapa. Most ő is irodafőnök, ugy mint boldogult édes apja és az ő neve mellé is az kerül rendes jegyzetnek: szerény, derék hivatalnok; megmarad.

Midőn ön a második fiuval ajándékozta meg őt, olyan büszkeség töltötte el lelkét, hogy ki akarta magát tüntetni és az előléptetés siettetésére irt is két szakmunkát, de a feljebbvalói ocsóbb jutalomkép megadták neki az akadémiai tagság aranyplalmát. (Folyt. köv.)

Tájékoztató.

A Gönczy-egyesület „Otthon“-a a keresk. akadémia palotájában.

Nyilvános olvasóterem, a kollégiumban nyitva van hétfőn szerdán, szombaton d. u. 3-6-ig.

Múzeum, a kollégiumban, nyitva van vasárnaponként d. e. 10-12-ig.

Famunkatanítás. A kézügyesítő egyesület főreál iskolai műhelyében d. u. —4 óráig. Kedden: Előkészítő csoport. Szerdán és pénteken: haladó csoport.

Zene-estélyek.

Az „Arany Bika“ kávéházban hetenkint két zeneestély van: hétfőn Rácz Károly, szerdán a Magyarok.

A Hungária kávéházban minden szerdán, szombaton és vasárnapokon Rácz Károly és Magyar testvérek zenekara.

Az „Arany Bika“ vendéglő éttermében vasárnap estenkint a Magyar testvérek, Rácz Károly és Veres Tóni zenekara felváltva tartanak zeneestélyt.

Az „Angol királyi“ vendéglőben kedden Magyar testvérek, pénteken Rácz Károly és vasárnap Veres Tóni játszanak.

A „Margit“-fürdőben vasárnap és ünnepnapokon d. u. 1/2 6-1/2 9 óra közt sétatangverseny. — Játszik a katonazenekar.

A „Corso“ kávéházban kedden, csütörtökön és vasárnap Rácz Károly és Veres Tóni zenekara tartanak zeneestélyeket.

Szauer Sándor „Arany sas“ kávéházba minden hétfőn este Veres Tóni zenekarazeneestélyt tart.

Vilmos Ferencz kávéházában a Sas-utcai „Otthon“-ban zeneestély hetenkint háromszor.

Vasuti közlekedés.

Érvényes 1896. május hó 1-től.

Egységes vasuti (zona) idő szerint.

Table with train routes and times. Columns include destination (e.g., Budapest-Nagyvárad-felé), departure time, and arrival time. Includes sub-sections for 'Debreczenből indul' and 'Budapestre érkezik'.

1) P.-Ladánytól gyorsvonat. 2) Közvetlen kocsik Kassára érk. 3 ó. 30 p. 3) Poprád-Felkára érk. jun. 15-től szept. 15-ig.

Budapestre érkezik: a hajnali 4 óraker induló sz. vonat d. u. déli 12 ó. — p. a reggel 8 ó. 40 p.-kor induló gy. v. d. u. 1. o. 50 p. a déli 12 ó. 36 " " sz. v. este 8. o. 10 p. az este 10 ó. 31 " " reggel 5 ó. 45 p.

Budapestről Debreczenbe indul: a délután 3 ó. 47 p.-kor érkező sz.-v. reggel 9 ó. 40 p. az este 7 ó. 09 p.-kor érkező gy. v. délután 2 ó. 15 p. az éjjel 2 ó. 40 " " sz. v. este 7 ó. 05 p. " " 2 " 40 " érk. sz. v. (P.-Ladányig gy. v. átszállással) este 9 ó. 15 p. a reggel 7 ó. 20 p.-kor érkező sz. v. éjjel 11 ó. —

Debreczenbe érkezik: Budapest-Nagyvárad felől délután 3 ó. 47 p. " " " gyorsvonat este 7 ó. 09 p.

Table with train routes and times. Columns include destination (e.g., Nagyvárad felől), departure time, and arrival time. Includes sub-sections for 'I. Napszámra', 'II. Óraszámra', 'III. Egyes járatokért', and 'IV. Meghatározott járatok'.

Bérekocsik dijszabályzata.

Table with fare regulations for horse-drawn carriages. Columns include 'Két lovas' and 'Egy lovas'. Rows list various services and their corresponding fares.

Verseny tárgyalás.

A Bihar-tordai ev. reform. egyház templomának kijavítását kívánván eszközölni, az építési munkálatoknak vállalat útján leendő biztosítására versenytárgyalást tűz ki.

Az átalakítási munkálatokat feltüntető tervek, költségvetés és feltételek a Bihar-tordai ev. reform. lelkészi hivatalnál a mai naptól kezdve megtekinthetők.

Az építési költség 4207 frt 50 krra van előirányozva.

Vállalkozni szándékozók zárt ajánlatokat, — melyhez a vállalati összeg 10 % -a készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirban melléklendő — f. év július hó 12 ik napja délelőtti 10 órájáig a Bihar-tordai ev. ref. lelkészi hivatalnál adhatják be.

Az ajánlatokban kiüntetendő, hogy vállalkozó a tervet, költségvetést és vállalati feltételeket ösméri, azokat magára nézve kötelezőnek tartja.

Bihar-Torda, 1896. június 15.

Vértessy Mór, lelkész, az egyháztanács elnöke.

31 kr.

1 méter

Szép jómosó finom battist.

BOROS Testvérek

női divat áruházában,
Debreczen, Kossuth-utca 3 sz.

A nőknek

hazánkban a természet igen szép, de egyszersmint nagyon kényes arcszínt a ományozott, és tényleg a szigorú hideg vagy nagy meleg időjárás napégést, bőrrepedést, fagy- és melegségi foltokat, sőt szeplőt is okoz. Hogy ezen bajoknak eleje vétessek, ajánljuk a mindennapi toillethez Dr. Rix krémjét egy összehasonlíthatatlan gyémánt krém mely több mint 10 év óta ismert és becsülésnek örvend.

A Poudre-Pompadour és a Rix-szappant kiegészítő orvosi hatás tekintetében a Pasta-Pompadour á frt 1 50 és kapható a finomabb gyógyszerárakban, vagy Med. Dr. A. Rix vezérszéküldése, Wien, Praterstrasse R x-udvar —
— Miután sok az utáztat elővigyázat ajánljatik. —

Építési árverési hirdetmény.

A nagyméltóságú m. kir. vallás és közoktatásügyi miniszterium f. évi 20731 számú intézkedése folytán közhírré tétetik, hogy a püspök-ladányi r. kath. paplaknál levő dűledező istálló s azzal egy feldé alatt levő faskamra, kocsiszin és sertésól 2211 (kétezer kétszáz tizenegy) frt 13 krral előszámított összegben belől felépitendő. mely munkálatok biztosítása czéljából alól-írott kir. uradalmi felügyelőségnél f. évi június hó 23-án d. e. 11 órakor versenytárgyalás fog tartatni, melyre a kellő szakértelemmel és megbízhatósággal bíró vállalkozók oly hozzáadással hivatnak meg, hogy az építkezési előmért és költségvetés ezen felügyelőségnél az árverés napján annak megkezdése előtt betekintethetők.

Végül megjegyeztetik, hogy bánatpénzül a vállalati összeg 10%-a teendő le. Kelt P.-Ladányban, 1896. évi június 16-án.

A p.-ladányi m. kir. közalap gazd. ker. felügyelőség.

Csőd alatti kiárulás.

Köztudomásra hozom, hogy

GYENES LAJOS

csődtömegéhez

leltározott női divatárak, u. m.: ruhaszövetek, ruhadiszek, különféle szalagok, czérnák, selymek, gombok, béli belépők, kész kötények, ingek, napernyők, esőernyők, harisnyák, kötőpamutok stb.

Továbbá férfi, nyári, téli és torna ingek, gallérok, kézelők, nyakkendők, valamint sarkoszoruk, szóval az összes bolti áruk, melyek legnagyobb része

a legutóbbi időben szereztetett be,

a csődbíróság határozata folytán

folyó évi június 15-től kezdve

GYENES LAJOS üzlethelyiségében a n. é. közönség igényeihez képest kisebb-nagyobb mennyiségben

GYÁRIÁRON ALÓL

kiárulás utján értékesíttetnek.

TÖMEGGONDNOK.

A szénsavdus ásványvizek királya a

BORSZEKI BORVIZ

kitünő gyógyviz és üdítő ital

mindenütt kapható.

Mint gyógyviz páratlan hatása a következő betegségek gyógyításánál, mint:

Az emésztő szervek bajai, gyomor és bélhurut, gyomorégés, étvágyhiány, emészthetlenség, valamint a sárgaság és vérszegénység minden nemében. Mint borviz és üdítő ital világhírré tett szert, borral vagy gyümölcsszörppel egyaránt kellemes.

Kizárólagos nagybani raktár Debreczen és vidékére

Kontsek Gézánál

Kossuth-utca:

Ezen kívül kapható minden fűszer üzletben és vendéglőben.

Aranyérmekkel kitüntetve.

Első cs. és kir. kizár. szabadalm.

Aranyérmekkel kitüntetve.

HOMLOKZAT-FESTÉK-GYÁR

Kronsteiner Károly Wien, III. Haupstrasse 120. szám, saját házában.

Főhercegi és hercegi uradalmak cs. és kir. katonai raktárak, vasut-, ipar-, bánya- és hámortársulatok, építkezési munkálatok, VÁLLALKOZÓK és, ÉPÍTŐMESTEREK, valamint gyártulajdonosok szállítója. — Ezen homlokzatiestékek, melyek mészből olóhatók, száraz porított állapotban, 40 különféle színintában különként 16 rtió feijebb szállítatnak és a festékszínnek tisztaságát, illetőleg teljesen hasonló az olajmázoláshoz. — Mintalapok és használati utasítások ingyen és bérmentve küldetnek.

Debreczen, 1896. Nyomatott Kutasi I. könyvnyomdájában.